

عروس سفیدپوش آبشارهای ایران

گزارشی اختصاصی از آبشار آهکی و چند میلیون

ساله «اسکلیم» که طی ۳ سال دو سومش توسط

گردشگران تخریب شده است

مریم شیعه زاده روزنامه نگار

پرونده

شمال کشور مان سرزمین آبشارهای قطره‌ای و غول‌آسا، افقی و عمودی، پهن و باریک، چند جریانی و تک جریانی، صخره‌ای، خزه‌ای و... است. این خطه از کشور مان دارای انواع و اقسام آبشارهایی است که یک فرد می‌تواند در طول زندگی خود از نزدیک ببیند. آبشارهایی که هر کدام شبیه اثر انگشتی منحصر به فرد، از یکدیگر متفاوت‌اند و این تفاوت شیرین، نقطه اوج داستان هر کدام از این دره‌ها و دامنه‌های زیباست که آب یک رودخانه در آن‌ها سر از بر می‌شود و منظره‌ای شگفت‌انگیز به وجود می‌آید. در بین تمام این آبشارها اما آبشار آهکی پدیده‌ای کم‌شمار است که به ندرت پیدا می‌شود و اگر در زندگی شانس دیدن یکی از آن‌ها را پیدا کنید، تجربه‌ای را پشت سر گذاشته‌اید که کمتر کسی به آن دست پیدا کرده است. تجربه‌ای که تمام لحظات حضور در آن جابرای تان شگفت‌انگیز و خاطره‌ساز خواهد شد. با این مقدمه و در پرونده امروز زندگی‌سلام به سراغ یکی از کم‌نظیرترین آبشارها، نه تنها در ایران بلکه در سراسر زمین می‌رویم، آبشار آهکی «اسکلیم» در دل جنگل‌های هیرکانی.

آبشارهای آهکی، یکی از زیباترین جاذبه‌های گردشگری جهان

آهک یا کلسیم اکسید، ماده‌ای سفید رنگ و گاه خاکستری رنگ است. ماده‌ای که در طبیعت یافت می‌شود و از هزاران سال پیش تا کنون، انسان برای استحکام بخشیدن به ساخت‌وسازهای خود از آن بهره برده است. آهک در طبیعت منظره‌های بی‌نظیری را به وجود می‌آورد. اگر اهل سرک کشیدن در بین تصاویر موجود از دیدنی‌های دنیا باشید یا گذرتان به کشور ترکیه افتاده باشد، حتماً «پامو کاله» در حوالی شهر از میرا دیده‌اید یا چیزهایی در باره‌اش شنیده‌اید. حوضچه‌هایی به سفیدی برف که با آب گرم طبیعی پر و خالی می‌شوند و روی کمر کوه، یکی از زیباترین جاذبه‌های گردشگری جهان را به وجود آورده‌اند. در کشور مایعنی ایران، آبشار آهکی، آبشار گالش کلا یا آبشار اسکلیم؛ هر سه نام‌هایی هستند که به آبشاری بی‌مانند در دل جنگل‌های شمال ایران اختصاص دارد. آبشاری عظیم، زیبا، با حوضچه‌های پر شمار آهک که البته ورود به آن‌ها ممنوع است؛ چون باعث نابودی حوضچه می‌شود.

گنجینه‌های چند میلیون ساله آهکی

وقتی به نزدیکی آبشار برسید، کم‌کم ردپای آهک را می‌بینید. کف رودخانه سفید و شیری رنگ می‌شود و رفته رفته سرو و کله حوضچه‌های کوچک و بزرگ آهکی پیدا می‌شود. وقتی به انتهای مسیر برسید با شیب تند به سمت بالا حرکت می‌کنید، ارتفاع می‌گیرید و بعد با منظره آبشاری سی و چند متری مواجه می‌شوید. آبشاری که داخل حوضچه‌های سفید رنگ می‌ریزد و این حوضچه‌ها، گنجینه چند میلیون ساله طبیعت کشور مان هستند که ورود به تک‌تک آن‌ها ممنوع است و اگر با چنین صحنه‌ای مواجه شدید، فوراً تذکر دهید.

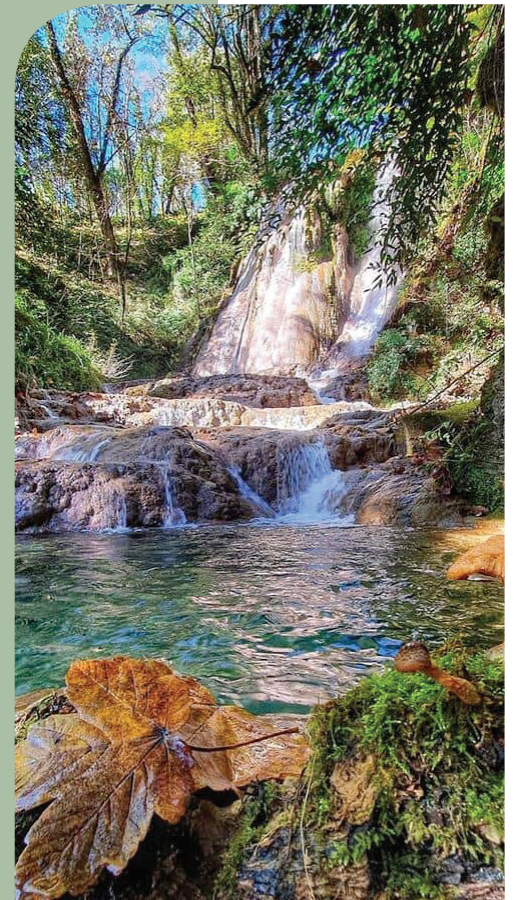
گذشتن ۷ ساعته از جنگل و رودخانه‌ها تا «اسکلیم»

پیمایش آن در رفت و برگشت به چیزی حدود ۵ تا ۷ ساعت زمان نیاز دارد و این بستگی به قدرت بدنی شما و تعداد نفرات گروه‌تان دارد. در روزهای خلوت، بهتر است از راهنمای محلی کمک بگیرید یا اگر توانایی کار با نرم‌افزارهای حرفه‌ای مسیریابی در طبیعت را دارید، به سراغ این نرم‌افزارها بروید. برای رسیدن به آبشار اسکلیم باید ده‌ها بار از عرض رودخانه گذر کنید و حواس‌تان باشد در روزهایی که آب رودخانه بالا می‌آید و سیلابی است، دور اسکلیم را خط بکشید.

آبشاری نادر در کنار سد معروف لفور

منطقه سوادکوه واقع در استان مازندران است. منطقه‌ای پر از آبشارها، آب‌بندها، جنگل‌ها و دریاچه‌های طبیعی زیبا که این منطقه را به نگین استان مازندران تبدیل کرده است. برای رسیدن به آبشار اسکلیم باید، ابتدا به منطقه لفور بروید. جایی که سد معروف لفور در آن جا واقع شده است و دور تا دور تان بیش از ۸۰ آبشار در منطقه وجود دارد. لوکیشن دقیق آبشار اسکلیم، جایی در قلب جنگل است. در باره بهترین زمان برای این سفر هم باید بگوییم که آمدن فصل بهار، آغاز سفر به دل طبیعت و تماشای زیبایی‌های آن است. گرمای فصل تابستان هم آدمی را به سفر و رفتن به جاهای خوش آب‌وهوا وسوسه می‌کند؛ پس چه جایی بهتر از جنگل انبوه لفور و سپری کردن لحظاتی خنک در جوار آبشاری رویایی و شنیدن صدای دلکش آب و صخره؟ بنابراین فصول بهار و تابستان بهترین زمان سفر به اسکلیم رود هستند.

تخریب شدن تلخ دو سوم آبشار اسکلیم توسط گردشگران!

از سه سال پیش که آبشار اسکلیم، مورد توجه گروه‌های طبیعت گردی قرار گرفته، به گفته لیدر رسمی گردشگری منطقه تاکنون بیش از دو سوم آن تخریب شده است. دو سوم از یک پدیده بی‌نظیر طبیعی که شکل گرفتن آن میلیون‌ها سال زمان برده و چهل عده‌ای آن را تا مرز تخریب کامل کشانده است. حوضچه‌های آهکی در گذر زمان و بر اثر تحمل وزن‌های چند ده کیلو گرمی بی‌شمار گردشگران بی‌مسئولیت، دچار شکستگی‌های ریز، اصطکاک، فروریزختن و... شده است و لبه‌های حوضچه‌ها که روزگاری ارتفاع قابل توجهی داشتند، امروز بسیار کوتاه شده‌اند و در صورت نادیده گرفتن هشدارها و ممنوعیت ورود به حوضچه‌ها، به زودی ناپدید می‌شوند و یکی از میراث چند میلیون ساله کشور مان به‌طور کامل تخریب می‌شود. ورود به این حوضچه‌ها، با کفش و بدون کفش، با جوراب و بدون جوراب و به هر نحوی ممنوع است. حوالی آبشار که ایستاده بودم و جمعیت وارد حوضچه‌ها می‌شدند و بیرون می‌آمدند، سعی می‌کردم برای هر کدام از نفرات به‌طور جداگانه توضیح دهم که عواقب این کار به‌ضرر همه ماست و در این بین اغلب با جملاتی نظیر «من بچه همین جا هستم» و دیگر جملاتی که حس مالکیت داشت، مواجه شدم. حتی زمانی که لیدر رسمی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و بومی منطقه به آبشار آمد و از مردم خواست که فوراً بیرون بیایند، باز با چنین جملاتی مواجه شد و عجیب این که بومیان هر منطقه، باید بیشتر قدر دارایی‌ها و زیبایی‌های منطقه خود را بدانند. داشتن تجهیزات حرفه‌ای کوهنوردی و طبیعت گردی، از افراد کوهنورد و طبیعت گرد نمی‌سازد؛ این رعایت آداب حضور در طبیعت است که حرفه‌ای‌گری شمارا بازتاب می‌دهد. باز دید از آبشار تخریب شده و در معرض آسیب اسکلیم، احساس متناقضی از جنس غم و شادی داشت. در چنین مواقعی اغلب راهکار افراد سکوت و پنهان کردن نشانی آن است اما آبشاری به شهرت اسکلیم، نیازمند آگاهی بخشی و مراقبت همگانی است. نکته پایانی هم این که این منطقه پر از خانه‌های بوم گردی و کلبه‌های چوبی و کاغذی در دل جنگل است. چادر زدن در جنگل یا در حاشیه سد لفور با رعایت نکات ایمنی هم می‌تواند تجربه هیجان‌انگیزی برایتان رقم بزند.

